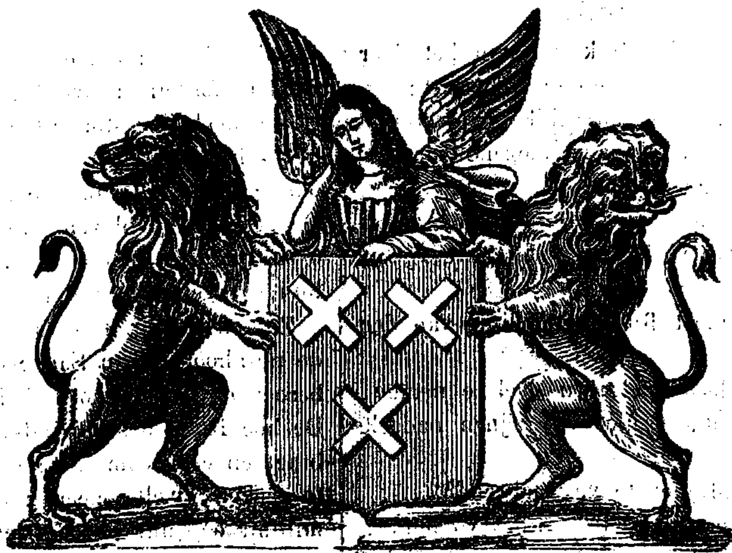

N°. 56.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 13 JULIJ.

De STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS, in de Provincie *NOORDBRABANT*, ontvangen hebbende eene missive van den Minister van Finantien van den 17 dezer n°. 59, afdeeling registratie, strekkende ten geleide zijner resolutie van dezelfde dagteekening en nummer.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Ter kennis van de gemeentebesturen in deze provincie te brengen, dat bij voorschreven ministeriele resolutie, krachtens Zijner Majesteits magtiging, is vastgesteld de twee honderd vier-en-twintigste staats-loterij, bestaande uit twintig duizend loten, tien duizend prijzen en twee premien, verdeeld in vijf klassen; dat de collecte dier loterij zal geopend worden op maandag den 17 Julij 1854 en worden gesloten op zaturdag den 29 dier maand; dat de trekking der onderscheidene klassen zal geschieden te *'s Gravenhage*, veertien dagen de eene na de andere; dat die van de eerste klasse der loterij zal plaats hebben en geheel moeten afloopen op den 14, 15, 16 en 17 Augustus 1854; die der tweede klasse op 28, 29, 30 en 31 dier maand; die der derde klasse op 11, 12, 13 en 14 September 1854; die der vierde klasse op 25, 26, 27 en 28 dier maand en die der vijfde of laatste klasse op 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 30 en 31 October en 1 en 2 November 1854, terwijl de laatste 100 nommers op vrijdag den 3 November 1854 zullen getrokken worden; zijnde overigens de prijzen der loten en de wijze waarop de trekking zal geschieden, dezelfde als voor de 207de staats-loterij, bij besluit van den 11 December 1843 A n°. 1 (*Provinciaal blad* n°. 110) vastgesteld, is opgegeven.

2°. De gemeentebesturen aan te schrijven, om daarvan in hunne gemeenten de vereischte bekendmaking te doen plaats hebben.

En zal dit besluit aan de gemeentebesturen in dit gewest worden gezonden, tot informatie en narigt; zullende hetzelve wijders in de binnen deze provincie uitkomende nieuwspapieren worden geplaatst.

's Hertogenbosch, 22 Junij 1854.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,

A. J. BORRET.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 10den Julij.

Bij besluit des Keizers van den 1sten dezer, in het *Bulletin des Lois* opgenomen, wordt aan het ministerie van oorlog een buitengewoon crediet geopend van 168,725,225 francs op de dienst van 1854; dit crediet strekt tot aanvulling der door den Oosterschen oorlog veroorzaakte uitgaven; de bewoordingen van het besluit zijn: voor de vermeerdering van het effectief des legers, voor de occupatie-divisie in Italie, voor het Oostersche leger en het vormen der kampen in het Noorden en het Zuiden.

— Men leest in den *Moniteur* van den 7 dezer: »Wij vernemen dat de twee handels-societeiten, welke den stand der prijzen ter beurze van Amsterdam vaststellen, uit eigen beweging besloten hebben voorloopig de jongste Russische leening op de effecten-lijsten niet meer op te teekenen. Wij kunnen den geest van billijkheid en goed doorzigt van de openbare meening in Nederland niet dan toejuichen, evenzeer als wij alle regt moeten doen wedervaren aan de welwillendheid der regering van dat land."

— Men meent thans stellig te kunnen mededeelen, dat het expeditie-korps, hetwelk onder bevel van den generaal *Baraguay d'Hilliers* naar de Oostzee zal vertrekken, den 14den of 15den dezer te Boulogne zal worden ingescheept, in tegenwoordigheid des Keizers. Het bevestigt zich ook meer en meer dat deze expeditie het bezetten van het eiland Aland ten doel heeft, en het wordt waarschijnlijk dat de belangrijke operatiën van den tegenwoordigen veldtogt in de Oostzee zich daarbij zullen bepalen. Een dadelijke aanval op Kroonstad schijnt thans minder waarschijnlijk.

— Bij een besluit van den Keizer der Franschen van den 24sten Junij, hetwelk thans door de Parijsche dagbladen wordt medegedeeld, is magtiging verleend tot de oprigting van »een voorloopig korps ligte ruiterij uit inboorlingen bestaande, en bestemd om in het Oostersche leger dienst te doen", onder den naam van het korps van Oostersche Spahi's.

— Eene alhier uit Marseille ontvangen telegraphische depeche luidt dus: »De paketboot, welke Konstantinopel den 30sten Junij verlaten had, heeft alhier de volgende berigten aangebragt: Het eskader van den admiraal *Bruat*, met 8000 man troepen aan boord, is den Bosphorus den 28sten doorgestevend en de Zwarte Zee direct binnengeloopen zonder zich te Konstantinopel op te houden. De generaal *Forey*, die het bevel voert over deze troepen, en de scheepsbevelhebbers hebben verzegelde instructiën ontvangen, welke zij eerst op het bepaalde tijdstip en op de bepaalde plaats zullen moeten openen. Men meent dat groote operatiën ophanden zijn en dat men zal aanvangen met den aanval der haven van Anapa. — De tijding van het opheffen van het beleg van Silistria is ontvangen gedurende de viering der feesten van den Bairam en heeft de levendigste geestdrift verwekt. Het rapport van *Omer*-pacha zegt, dat de Russen in den nacht van den 22sten op den 23sten zijn teruggetrokken en dat zij, om hunnen terugtogt te verbergen, voor de stad vijftig vernagelde kanonnen hebben achtergelaten. Hij schat het verlies der Russen gedurende het beleg op 24,000 man.

— In bijzondere berigten uit deze hoofdstad wordt gezegd dat de Fransche troepen die in den loop dezer week naar de Oostzee zullen scheep gaan, weldra door eene tweede divisie Fransche troepen zullen gevolgd worden, maar dat de sterkte der landingstroepen aan boord der in de Oostzee vereenigde Engelsch-Fransche vloot reeds door de aankomst der eerste divisie tot 22 of 24,000 man zal klimmen. Over de eigenlijke bestemming dezer eerste divisie loopen alhier velerlei geruchten; doch van eene doorgaans wel onderrigte zijde verneemt men dat deze bestemming zelfs aan de bevelhebbers nog niet bekend is, maar hun eerst op zee zal worden bekend gemaakt.

In de onderscheiden Fransche krijgshavens wordt ijverig gewerkt aan de uitrusting van het vierde eskader der Fransche zeemagt. Het zal, naar gezegd wordt, bestaan uit twee divisien, elk zeven linieschepen tellende, en waarvan de eene te Toulon en de andere te Brest zou worden vereenigd.

Het ministerie van marine doet te Brest reeds aanstalten maken, om aldaar de Fransche oorlogschepen, die thans in de Oostzee dienst doen, te kunnen doen overwinteren.

Op eene stoomboot van de Fransche marine, de *Galilée*, zal de aanwending van zamengestelden stoom als stuwkracht voor het eerst in toepassing gebragt worden. Dit schip zal eerstdaags te Parijs komen om aldaar voorzien te worden met de nopdige toestellen om water en chloroform te verdampen en de stoomschroef onder de werking dezer beide dampen te brengen. Het voordeel, hetwelk deze uitvinding opleveren moet, bestaat vooral in de besparing van brandstof.

— Een brief uit Varna van den 24sten Junij, die door den Parijschen *Constitutionnel* wordt medegedeeld, verzekert dat de vereenigde vloot zich eerlang naar de baai van Calamita op de kust van de Krim ten noorden van Sebastopol zou begeven.

— De berigten uit Spanje blijven gunstig voor het gouvernement. Een particulier berigt uit Madrid van den 7den dezer luidt aldus: »De opstandelingen zetten den aftogt in de rigting van Madridejos en Mora voort. De troepen des gouvernements bevinden zich tusschen Aranjuez en Villasequilla; zij zullen de opstandelingen aantasten, ingeval zij hen inhalen alvorens door de Portugesche grens in de vervolging gestuit te worden. Overigens blijft het gansche land rustig."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 9den Julij.

Te Stettin zijn jongstl. Donderdag over Stockholm berigten ontvangen van de in de Oostzee vereenigde Fransche en Engelsche vloot. Zij behelzen geen ander nieuws dan dat op het eiland Aland, na het tweede bombardement der vesting Bomarsund, Engelsche troepen aan land gebragt werden, met het doel, naar het scheen, om die positie vooreerst althans bezet te houden.

— In de *Preussische Correspondenz* van gisteren leest men het volgende: »Naar luid van berigten uit St. Petersburg van 30 Junij had de vereenigde Engelsch-Fransche vloot, welke, gelijk reeds bekend is, ten sterkte van 30 zeilen den 25sten op omstreeks 10 werst of 1½ Duitsche mijlen afstand van Kroonstad ten anker was gekomen, sedert een aantal vaartuigen uitgezonden om in het vaarwater der toegangen tot die vesting peilingen te doen. Of sir *Charles Napier* werkelijk een bombardement beproeven, dan of hij zijne tot dusver vruchtelooze pogingen om de Russische vloot naar buiten te lokken zou voortzetten, daaromtrent kon men natuurlijk te St. Petersburg uit de voorloopige bewegingen der vijandelijke vloot nog niets met zekerheid afleiden. Deskundigen hielden het echter, op grond der door de Engelsche en Fransche schepen ingenomen positien, voor waarschijnlijk, dat in de daad een aanval op Kroonstad beoogd werd. Voor het overige wordt in de mededeelingen uit St. Petersburg verzekerd, dat de stemming in de hoofdstad en zelfs in het nader bij Kroonstad gelegen Peterhof, in weerwil van de verschijning der vijandelijke vloot in die wateren, niet veranderd was en dat zich geenerlei ongerustheid openbaarde.

— Omtrent den inhoud van het thans in Weenen en Berlijn ontvangen antwoord der Russische regering op de laatste vertoogen van Oostenrijk en Pruissen is officieel nog niets bekend geworden. Intusschen geeft de *Neue Preussische Zeitung*, het te Berlijn verschijnende blad der Russische ge-

zinde partij in Pruissen, het volgende op als de strekking van het door den overste *von Manteuffel* uit St. Peterburg teruggebragte antwoord:

»1°. Rusland neemt genoegen met het gemeenschappelijke protectoraat over de Christen onderdanen der Porte, hetwelk de vier mogendheden bij het Weener protocol van 9 April hebben aangenomen;

»2°. Rusland verbindt zich om het Turksche gebied te ontruimen wanneer ook de Engelschen en Franschen hetzelve verlaten en de Oostenrijkers niet binnen rukken;

»3°. Om redenen van strategischen aard moet Rusland de linie van den Sereth in Moldavie blijven bezetten;

»4°. Rusland is bereid om aan vredesonderhandelingen deel te nemen, wanneer het waarborgen erlangt, dat inmiddels niets te zijnen nadeele ondernomen worde.

»Verdere concessien heeft men van Rusland niet te verwachten."

De half-officiele *Preussische Correspondenz* zegt daarentegen het volgende:

»In verscheidene dagbladen vindt men velerlei mededeelingen over den vermeenden inhoud van Ruslands antwoord op de in Junij jl. van Pruissen en Oostenrijk ontvangen nota's. Wij maken hierbij de opmerking dat het bedoelde antwoord in der daad hier (te Berlijn) aangekomen is; doch dat deszelfs inhoud zorgvuldig geheim gehonden wordt; de daaromtrent in de dagbladen voorkomende opgaven kunnen alzoo bezwaarlijk geacht worden geloof te verdienen."

Na de overneming van het bovenstaande artikel, zegt de Berlijnsche *Zeit* van gisteren: »Naar wij hooren zeggen, is de Russische nota van zoodanigen inhoud dat zij eensdeels bewilligingen behelst en anderdeels voorwaarden stelt, en geene duidelijk uitkomende beteekenis heeft, maar voor verschillende opvattingen vatbaar is. Ten einde omtrent de opvatting der nota tot eenstemmigheid te komen, zijn onderhandelingen met het Weener kabinet aangevangen. Het schijnt dat het vooreerst aan Oostenrijk moet worden overgelaten nieuwe stappen te doen, en dat Pruissen zich vooreerst nog moet terughouden ten einde geen overijlde maatregelen te nemen. Voor 's hands schijnt men dit althans met zekerheid te kunnen zeggen, dat de zaak op nieuw het onderwerp van onderhandelingen is."

Men meldt voorts uit Berlijn, dat de Pruissische en Oostenrijksche Kabinetten bereids in onderhandeling getreden zijn over de beantwoording van het Russisch antwoord op de sommatie van het tweede en de vertrouwelijke nota van het eerste dier kabinetten. De overste-luitenant *von Manteuffel* zal zich vermoedelijk met dit doel naar Weenen begeven. De zwaarste taak der Weener Conferentie vangt welligt nu eerst aan.

— In de jongste Russische dagbladen vindt men een officieel verslag van de overwinning die de Russische generaal *Andronikoff* in het midden der vorige maand nabij de grenzen van Klein-Azie op een Turksch legerkorps van omstreeks 30,000 man behaald heeft. In het *Journal de Constantinople* van den 29sten Junij wordt erkend dat de Turken bij die gelegenheid geslagen zijn en groote verliezen geleden hebben.

— Volgens berigt uit Frankfort heeft de Bondsvergadering in hare zitting van den 6den dezer het sedert lang aanhangige ontwerp eener bondgenootschappelijke drukperswet, eenstemmig aangenomen.

ENGELAND.

LONDEN, den 9den Julij.

De electrieke kabel voor de onderzeesche telegraaf der Middellandsche Zee is aan boord der stoomboot *Persan* van Londen naar Blackwall afgezonden, en is de grootste tot hiertoe voor dat doel vervaardigde. De ondernemers, de heeren *Tupper* en *Carre*, hebben verscheiden weken doorgebragt met die behoorlijk aan boord der stoomboot te schikken, welke nogtans de ruimste is die men heeft kunnen verkrijgen. Deze kabel beslaat eene lengte van veertig mijlen en heeft zes koperen geleiddraden, door eene ondoordringbare stof van elkander afgescheiden en overvloedig met hennep enz. gedekt, terwijl het geheel door een gegalvaniseerd omkleedsel van ongemeene kracht beschermd wordt. De geheele massa weegt nagenoeg duizend tonnen.

— Het afhuren der groote stoomboot *Himalaya* voor het transport van troepen naar het Oosten kost de Admiraliteit 9000 ponden sterling.

— Tijdingen uit San Salvador in centraal Amerika behelzen het treurig berigt dat die hoofdstad den 6den April jl. door eene vreeslijke aardbeving nagenoeg geheel vernield is. Ongeveer honderd menschen hebben daarbij het leven verloren, waaronder de bisschop en de voormalige president der republiek *Duenas*.

Reeds hadden op den Witten Donderdag eenige aardschokken, door een geluid als van het rijden van artillerie of het geratel van een verwijderden donder voorafgegaan, de bevolking verontrust, maar dewijl dit zonder onmiddelijk gevolg bleef, meende zij het Paaschfeest onbezorgd te kunnen vieren.

Des Zondags avonds ten negen ure verwekte een hevige, door niets aangekondigde schok, nieuwe vrees. De familien verlieten in allerijl hunne huizen en vloden naar hunne tuinen of de openbare plaatsen. Gedurende de twee volgende uren beefde de grond onafgebroken en bij elken nieuwen schok hoorde men het hartverscheurend gekerm van dertigduizend menschen, die in de opene lucht, den hemel om redding smeekte. Omstreeks elf ure had de hevigste schok plaats en golfde de grond op eene vreeselijke wijze. Die schok duurde slechts tien seconden, maar was genoegzaam om de hechtste huizen en kerken der stad te doen instorten. Te midden der ondoordringbaarste stofwolk in welke de stad gehuld was hoorde men het met geweld instorten der muren en het gekerm der slagtoffers; de leden van hetzelfde gezin riepen elkander bij name, terwijl zij soms naast elkander stonden, maar zonder dat de een den ander kon onderkennen.

Er bleef bijna niets meer omver te werpen en nog altijd hielden de schokken aan. Ofschoon de inwoners van dorst versmachten, durfde niemand zich te midden der puinhoopen wagen welke de openbaren en bijzondere fonteinen overdekten. Zwavelachtige uitdampingen mengden zich in de doodelijke stofwolken en deden eene vulkanische uitbarsting duchten.

Zoodra het grootste gevaar geweken was heeft de Regering maatregel genomen om de slatoffers te hulp te komen en de bevolking eenigermate gerust te stellen. De gespaard geblevene inwoners, voor nieuwe schokken of eene lava-overstrooming beducht, verlieten de onzalige plek, meestal niets dan enkig hun overgebleven vee met zich voerende.

Zes en dertig uren later vaardigde de president *J. M. San Martin* van de puinhoopen van San Salvador eene proclamatie uit, om een krachtig beroep op de edelmoedigheid van de bewoners der departementen te doen. De hoofdzetel des bewinds is tijdelijk naar het stadje Gojutepeque overgebragt en eene commissie benoemd om de plaats voor eene andere hoofdstad te zoeken, welke geen gevaar van zoodanige omkeering loopt en uit een militair oogpunt en dat der openbare gezondheid beter gelegen is.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 12den Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn onder anderen ingekomen: 1. de geloofsbrieven van de heeren *Delprat* en *Beens*, respectivelijk gekozen in de hoofd-kiesdistrikten 's Gravenhage en Tilburg, welke nieuw benoemde leden, na in handen des Voorzitters de vereischte eeden te hebben afgelegd, onmiddellijk zitting hebben genomen; 2. de navolgende wets-ontwerpen als: één tot afschaffing der regten op den uitvoer van goud en zilver in Nederlandsch Indie; één tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot voor 1852; en 3. één tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX *B* der staatsbegrooting voor 1853; 3. inlichtingen op een door *L. van Vliet*, aan de Kamer ingediend en door deze aan den Minister van Kolonien toegezonden adres; 4. eene publicatie betreffende den vrijen aanvoer van rijst in Nederlandsch Indie; 5. eene overeenkomst met het groot-hertogdom Baden omtrent de afschaffing van het aftogtsregt.

De Kamer heeft hare afdeelingen hernieuwd, en gekozen tot voorzitters, de heeren *de Kempenaer*, *Groen van Prinsterer*, *van Rappard*, *van Golstein* en *van Bosse*; en tot ondervoorzitters, de heeren *van Heiden Reinestein*, *van Nispen van Sevenaer*, *Baud*, *Schimmelpenninck van der Oije* en *van der Brugghen*.

Door de Vergadering is bepaald, dat de beraadslagingen zullen plaats hebben: 1. over het wets-ontwerp tot onteigening van perceelen tot uitbreiding der gemeente Arnhem op heden Woensdag den 12den, des voormiddags ten elf ure; 2. over het voorstel van den heer *Groen van Prinsterer*, betrekkelijk de oprigting van bijzondree scholen op aanstaanden Vrijdag den 14den, des voormiddags ten elf ure; en 3. over het wets-ontwerp tot vaststelling van het regeringsreglement voor Nederlandsch Indie op aanstaanden Maandag den 17den, aan te vangen des voormiddags te elf ure.

— In de zitting der Provinciale Staten van dit gewest van vrijdag ll. is onder anderen door den heer *Verhagen* rapport uitgebragt op de door Ged. Staten voorgestelde voorwaarden eener negotiatie van ƒ 300,000 ten laste der provincie voor den aanleg en de verbetering van provinciale wegen. De afdeeling concludeert tot vaststelling dier voorwaarden met eenige wijzigingen. Ter visie tot de tweede opvolgende vergadering.

Op de conclusie derzelfde afdeeling, door den heer *Moll* voorgedragen, besluit de vergadering dat de gewone jaarlijksche subsidien zullen worden verleend. 1°. aan het bestuur der maatschappij van behoeftige kraamvrouwen; 2° aan het instituut voor Doofstommen te St. M. Gestel; 3°. aan de gemeente van St. Willebrord; 4°. aan de teekenschool van Breda; 5°. aan de teekenschool van Eindhoven; 6°. aan het provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen; 7°. aan de koninklijke school voor nuttige en beeldende kunsten te 's Bosch. Conclusie de subsidien toegestaan. Conform besloten.

Volgens rapport, namens de tweede afdeeling uitgebragt door den heer *J. B. Verheijen* wordt de provinciale ordonnantie ter bevordering van de koepok-inenting van 24 Februarij 1846 ingetrokken verklaard.

Namens de 3de afdeeling wordt bij monde van den heer Bots rapport uitgebragt.

1°. Op een adres van het gemeentebestuur van Steenbergen, tot wijziging der rigting van den weg van Dinteloord naar Steenbergen; 2°. op een adres van Burgemeester en Wethouders van Bergen-op-Zoom tot bespoediging der voltooijing van genoemden weg. De afdeeling concludeert tot afwijzing van het verzoek sub n°. 1, en tot verzending van dat sub n°. 2 aan Gedeputeerde Staten, ten einde daarop het noodige regard te slaan, waarmede de vergadering zich vereenigt.

Geene rapporten meer in gereedheid zijnde, vraagt de heer *van den Acker* het woord en geeft kennis aan de vergadering dat de in den tijd benoemde commissie tot verzameling, onderzoek enz. der verschillende provinciale verordeningen destijds heeft bestaan uit de heeren *van den Acker*, *N. F. Sassen*, *van Cooth*, *van Heurn*, *Pape*, *L. Verheijen*; dat inmiddels drie leden dier commissie hebben opgehouden leden der vergadering en bijgevolg der commissie te zijn, zoo dat de noodzakelijkheid bestaat die commissie aan te vullen.

Op voorstel van den voorzitter wordt bepaald dat die aanvulling in de vergadering van Zaturdag zal plaats hebben.

— In de zitting van Zaturdag werd door de eerste afdeeling verslag uitgebragt bij monde van den heer *van Gilse* over de te geven bijdrage der Prov. in de kosten van verpleging van krankzinnige Israëlieten in het geneeskundig gesticht van krankzinnige Israëlieten te Amsterdam. Aangenomen.

Bij monde van den heer *Suijs* over eene vraag van *C. L. A. Kuijpers* te Woensdrecht om afstand van grond. Aangenomen.

Door de derde afdeeling wordt verslag uitgebragt bij monde van den heer *de Quay* over een verzoek van het gemeentebestuur van Klundert tot onderhoud der traverse. Aangenomen.

Door de 4de afdeeling bij monde van Mr. *Brouwers*, betrekkelijk het tot polder verklaren van den Alemschen Drielschen uiterwaard. Aangenomen.

Bij monde van Mr. *Brouwers* over een te nemen besluit tot vereeniging van de gronden genaamd de honderd morgen met den polder van het Bossche veld en May. Verzonden aan Ged. Staten.

Bij monde van het lid *Borret*, over eene aanvraag der prov. commissie van onderwijs om eene bijdrage in het fonds van weduwen en weezen van onderwijzers. Aangenomen.

De benoeming der leden van de commissie tot herziening der reglementen werd uitgesteld tot de zitting van Maandag.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 5den dezer, n°. 52, goedgevonden, den luitenant-kolonel *de Rigney*, van het 3de regiment dragonders, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1854, n°. 78, is de kolonel der infanterie bij het leger in Nederlandsch Indië *H. G. Kruseman* benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den dezer maand is de gepensioneerde majoor *Hoppenbrouwers* van het korps koninklijke maréchaussée, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

— Bij besluit van den 7den Julij 1854, n°. 72, heeft Zijne Majesteit goedgevonden den heer *P. de Raadt*, directeur van het huis van opvoeding en onderwijs Noortheij, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Bij Zijner Majesteits beluiten van den 7den Julij 1854, is benoemd: tot notaris te Waalwijk, E. Tijsmans, thans griffier bij het kantongeregt aldaar.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den Julij 1854, n°. 74, is benoemd tot generaal-majoor bij het leger in Nederlandsch Indie de kolonel *A. Meis*, thans chef van het wapen der artillerie bij dat leger.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 5den dezer, n°. 51, goedgevonden, te benoemen: bij het 2de reg. dragonders, tot ritmeester van de 3de klasse den 1sten luitenant J. P. J. van Hemert, van het 3de reg. dragonders; bij het 3de reg. dragonders, tot 1sten luitenant den 2den luitenant C. L. Hermsen, van het korps; bij het 4de reg. dragonders, tot kommandant van het korps, den luitenant-kolonel J. G. Wilbrenninck, van het regiment; tot majoor, den ritmeester der 1ste klasse J. Ringeling, van het 2de regiment dragonders.

— Het *Staatsblad* n°. 92 behelst de Wet van den 24sten Junij 1854, betreffende het verleenen van pensioen aan mindere geëmploijeerden, werklieden en bedienden, op daggeld werkzaam bij inrigtingen van 's rijks zee- en landmagt, niet begrepen in de wetten van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad*, n°. 127 en 129), en op 's rijks jagten en werkvaartuigen, mitsgaders aan hunne weduwen en kinderen.

— Bij besluit van 10 Junij jl. heeft Z. M. bepaald dat de soldijen der miliciens bij het regiment grenadiers en jagers zullen bedragen 27½ cent, bij het bataillon mineurs en sappeurs 30 cent per dag; met bepaling echter dat zij gedurende de vier maanden na de eerste opkomst onder de wapenen slechts 25 cent daags zullen genieten.

— Den 7 Julij heeft in de Maliebaan te 's Gravenhage de inspectie plaats gehad over het regement grenadiers en jagers, ter herinnering aan het 25jarig bestaan van dat korps. Z. K. H. de prins van Oranje, in uniform van officier der grenadiers, en Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, waren op het veld tegenwoordig. De bevelhebber kolonel *van Geen* herinnerde in eene korte aanspraak het regement aan den dag van heden. Zeer weinigen waren er overgebleven van de eerste oprigting van dit korps, die er bij in dienst bleven, zij zijn: de kapitein *Staringh*, sergeant tamboer *Bartels*, sergeant *Baard* en hoornblazer *Tischhauser*, welke de eer werden toegekend, om zich bij het defileren ter regterzijde van HH. KK. HH. de prinsen te plaatsen. Na het voorlezen der dagorde, betuigde Z. K. H. prins *Frederik*, in toepasselijke bewoordingen, de officieren, onder-officieren en manschappen, zijn genoegen, dat hij het zich tot eer rekende, om tot het regement, hetwelk hij voor 25 jaren ter zelfder plaatse had begroet, nogmaals het woord te kunnen rigten.

Beide toespraken werden onder het aanheffen van het volkslied met leve de Koning! beantwoord.

Na het defileren is het regement naar de kazerne teruggekeerd, alwaar de manschappen feestelijk werden ontvangen. Heeren officieren hebben zich later in de Oranjezaal op het Huis in het Bosch, tot het houden van een diner vereenigd, waarbij Z. K. H de prins van Oranje tegenwoordig was.

Aan het hoofd der tafel was geplaatst de generaal *Dumonceau*, die den Koning vertegenwoordigde. Ter regterzijde was gezeten Z. K. H. de Prins *van Oranje*, en ter linkerzijde de generaal *Duycker* en voorts de overige officieren naar hunnen rang. De eerste feestdronk werd door den generaal *Duycker* ingesteld ter eere van Z. M. den Koning. Die toast werd door den generaal *Dumonceau*, uit naam van Z. M., beantwoord met een dronk op het feest van den dag. De kolonel baron *van Geen* stelde een toast in op Z. K. H. den Prins *van Oranje*, die door den Prins met veel warmte werd beantwoord. Vele dronken werden door de gasten ingesteld, en met veel geestdrift door de aanwezigen beantwoord. Zoowel bij het diner als gedurende den geheelen dag heerschte onder de aanwezige voormalige en tegenwoordige officieren de grootste hartelijkheid. Gulle en echte krijgsmans kammeraadschap werd daarbij waargenomen.

— De onderofficieren en manschappen, behoorende tot het regiment grenadiers en jagers, en thans in garnizoen te Leyden, zijn, even als die welke zich in de residentie bevinden, jl. vrijdag onthaald op brood, kaas en bier, en de onderofficieren op een halven flesch wijn, als ook het extra-ration vleesch, door Z. K. H. den Prins van Oranje geschonken. Al de manschappen, die zich in cachot, provoost of politiezaal bevonden, zijn op den dag van het feest ontslagen geworden.

— Ten besluite der bijzonderheden wegens het feest ter herinnering van de oprigting der grenadier- en jager-bataillons laten wij hier volgen de dagorder aan die keurtroepen te dezer gelegenheid uitgevaardigd:

« *Officieren, onder officieren en soldaten!*

« Het is heden juist 25 jaren dat het korps, tot hetwelk wij allen de eer hebben te behooren, heeft bestaan.

« Bij Koninklijk besluit van den 7 Julij 1829, n°. 107, werd de oprigting bevolen van eene afdeeling grenadiers en twee jager-bataillons, welke korpsen bij latere organisatie zijn vereenigd en thans uitmaken het keurregiment.

« *Grenadiers en jagers!*

« De korpsen hebben sedert hun bestaan steeds uitgemunt door stipte pligtbetrachting en bovenal door heldenmoed in de dagen van 1830 en 1831 (bij velen onzer nog zoo versch in het geheugen), getuigen de vele braven die in dat tijdvak hun leven voor het Vaderland hebben verloren of met eervolle wonden bedekt zijn.

« De krachtige discipline, welke steeds bij dit korps is gehandhaafd, heeft hetzelve tot die hoogte opgevoerd, dat het een welverdienden roem heeft ingeoogst en de goedkeuring van onzen geëerbiedigden Koning mogt verwerven. Ik durf mij dan ook verzekerd houden, dat het korps, wanneer het voor de belangen van Vaderland en Oranje andermaal ten strijde mogt geroepen worden, bij de reeds vroeger behaalde lauweren nieuwe zal weten te voegen, terwijl ik er trotsch op zoude wezen om, zoo noodig, dat schoone korps tegen eenen onverwachten vijand te mogen aanvoeren.

« Trachten wij, voortdurend met dien echten krijgsmansgeest bezield, den roem van het korps te blijven handhaven, waartoe bovenal eene stipte uitvoering der dienstpligten en een naauwgezette discipline zooveel kan toebrengen; laat ons de vaderlijke zorg van Z. M. waardig blijven, waarmede het Hoogstdenzelve behaagt het welzijn van dit korps voortdurend te behartigen, en eindigen wij met den kreet van *Leve de Koning!!*

— Maandag is te Rotterdam het groote muzijkfeest ter viering van het vijf en twintigjarig bestaan der Maatschappij van Toonkunst aangevangen hetwelk de geheele week voortduurt. De drie eerste dagen zijn meer bepaald aan de groote repetitiën gewijd, afgewisseld door het muzijk van het korps stafmuzijkanten van het regement grenadiers en jagers, en concerten, te geven door de societeit Harmonie, terwijl heden avond na afloop der groote repetitie eene *fête vénétienne* op de Maas gegeven wordt. Donderdag avond zal de *Feestouverture* van den heer *W. Hutschenruyter* en het Oratorium *Israel in Egypte*, van *G. F. Händel* worden uitgevoerd. Vrijdag het Oratorium *die Jahreszeiten* van *Haydn*; zaturdag de 145ste *Psalm* van *J. J. E. Verhulst*; daarna groot Concert, ten slotte de 9de *Symphonie* van *Beethoven*. Des avonds zal een prachtig vuurwerk op het nieuwe terrein aan het Nieuwe Werk, worden afgestoken en een groote vauxhal in den Doelen plaats hebben.

Het voor het feest expresselijk op het terrein voor het tweede Nieuwe Werk opgeslagen gebouw, besluat eene lengte van 121 Ned. el; de zaal zelve heeft eene lengte van 64 el, eene breedte van 28 en eene hoogte van 18 el. — Het feest heeft een groot aantal vreemdelingen naar Rotterdam gelokt. Met de verschillende stoombooten en spoortreinen waren Maandag reeds vele honderden personen aangekomen. Uit de verschillende woningen wapperde de vaderlandsche vlag, zoodat de stad meer en meer een feestelijk aanzien kreeg. Onder de buitenlandsche toonkunstenaars die reeds te Rotterdam zijn aangekomen, noemt men de Heeren *Liszt*, *Hiller* en *Berlioz*.

— Z. M. den Koning is gisteren morgen uit de residentie naar het Loo vertrekken, waar Hoogstdezelve tot het eind dezer maand zou verblijven.

— Ll. Zaturdag avond arriveerde Z. K. H. de Prins *van Oranje* met zijnen Gouverneur aan het Nieuwe Diep en begaf zich onmiddellijk aan boord van Zr. Ms. stoomschip AMSTERDAM, kapitein-luitenant ter zee *J. Spanjaard*. Den volgenden morgen werd Z. K. H. door de verschillende civiele en militaire overheden gecomplimenteerd. Na 's Rijks marine-etablissement, de vestingwerken en verdere merkwaardigheden dier zeehaven in oogenschouw genomen te hebben, zou Z. K. H. heden aan boord van gemeld stoomschip van het Nieuwe Diep vertrekken, om de zeehavens te Hellevoetsluis en Vlissingen te bezien en tevens de kusten van Engeland en Frankrijk aan te doen. De duur van dezen togt is bepaald op 10 dagen.

— Z. M. de Koning van Portugal en H. D. Broeder, de Hertog *van Oporto* worden te 's Gravenhage verwacht. In het Hotel *Bellevue* worden reeds vertrekken voor de vorstelijke personen gereed gemaakt.

— De dienst op den Hollandsch-Belgischen Spoorweg van Antwerpen tot Rozendaal is thans geregeld. Er gaan drie treinen daags over en weder. Die van Antwerpen vertrekken des morgens ten 6, ten 9,45 en des namiddags ten 4,30 ure; die van Rozendaal des morgens ten 8,25, des namiddags ten 1,20 en des avonds ten 7,25 ure. Eene diligence brengt de reizigers die met den trein van 9,45 ure 's morgens uit Antwerpen vertrokken zijn, van Rozendaal des namiddags ongeveer ten half twee ure te Breda. De brieven, met de drie treinen uit Antwerpen uit Belgie verzonden, worden met eene bijzondere dienst van Rozendaal aan het postkantoor alhier overgebragt.

— Ll. zondag heeft te Wanroy, arrondissement 's Hertogenbosch, een hevige orkaan, vergezeld van zwaren hagelslag, gewoed. Verscheidene dikke boomen werden vaneen gespleten, en de te veld staande boekweit, aan den West- of Peelkant, in de uithoeken Perk en Lambré, heeft zeer geleden, zoodat de schade op ruim *f* 3000 wordt berekend.

— Te Udenhout is den 10den de woning van *Z. v. H.* afgebrand. Er bestaan zware vermoedens van brandstichting; de justitie van 's Hertogenbosch heeft zich derwaarts begeven om een geregtelijk onderzoek te doen.

— Sedert den 19 junij jl. ontdekte men dat er bij herhaling gelden uit een offerkistje, geplaatst op het koor in de R. K. St. Jozefskerk te Delft, ontvreemd waren; dit heeft aanleiding gegeven dat men pogingen in het werk stelde, om den dader of daders te ontdekken, hetwelk eergisteren op den middag ten twaalf ure gelukte. Nadat de kerk uitgegaan en gesloten was, keerde de kerkbediende, vergezeld van een der heeren van het kerkbestuur, in dezelve terug, en vonden toen, zoo als het scheen slapende, nabij de plaats waar de offerkist zich bevond, een manspersoon, die, gewekt zijnde, in bewaring werd gehouden, tot dat men de hulp der politie had ingeroepen, welke spoedig verscheen, en, nadat bij den persoon een steekbeiteltje en eenige sleutels gevonden waren, werd bij gearresteerd.

— In de ll. Donderdag gehouden zitting van den Gemeenteraad te Utrecht is met algemeene stemmen besloten de kermis niet af te schaffen, en aan Burgemeester en Wethouders opgedragen het maken van eene nieuwe verordening op de Jaarmarkt, met inachtneming van de bedenkingen en aanwijzingen door de commissie *ad hoc* gegeven.

— In den nacht van Zondag op Maandag is te Rotterdam een gedeelte der nieuw aangelegde bazaltkade in de Boompjes aldaar, ter lengte van ongeveer zestig ellen, ingestort, en wel het gedeelte aanvangende op de hoogte der Groote Draaisteeg en loopende oostwaarts naar de zijde van het Bolwerk. Men verneemt dat op diezelfde hoogte ten vorigen jare ook reeds eene verzakking heeft plaats gegrepen, wat bij sommigen het vermoeden doet rijzen dat zich daar eene wel bevindt.

— Er bestaat bij het Gouvernement gegronde reden om te vermoeden dat de valsche 25centsstukken, waarvan in den laatsten tijd vele voorbeelden zijn voorgekomen, worden vervaardigd te Birmingham. De ambtenaren van Justitie en Politie worden dienvolgens vermaand om in voorkomende gevallen, naar aanleiding van dit vermoeden, zoo mogelijk tot de source op te klimmen.

— Het *Handelsblad* had berigt dat de zaak met den *Jonge Albert*, kap. *van der Zee* (prijsgemaakt schip door de *Conflict* van de Engelsche zeemagt, welk schip weder had weten te ontkomen) geschikt was. Thans leest men in hetzelfde blad een berigt van den Engelschen Consul voor Noord-Holland, die zulks tegenspreekt, en zegt dat hij zich alleen naar Friesland had begeven om tegen de ontlading van het schip te protesteren en den *Jonge Albert* als een wettig gemaakte prijs op te eischen.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM den 10. Julij.

TARWE flaauw en bijna niet in omgegaan; verkocht 122 ℔ Vriessche *f* 385; en in veiling 127 ℔ O. roodbonte Poolsche *f* 416, 420.

ROGGE veelal weder lager afgegeven; verkocht: 124 ℔ Donau *f* 300; 119 ℔ N. Archangel *f* 282; 118 ℔ N. Odessa *f* 272; 117 ℔ N. Petersb. *f* 268; 120 ℔ N. Pruiss. *f* 280, 119, 120 ℔ dito *f* 272, 275; 125 ℔ Deensche *f* 305; in veiling 119 ℔ Burgas *f* 257, 258, 260.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

ERWTEN en BOONEN werden tot lagere prijzen aangeboden, doch bleven door ontbrekende vraag zonder handel.

KOOLZAAD onveranderd. Rijnsche 65 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren in Aug., Sept., Oct. en Nov. eerstk. $67\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD een doen: 112 ℔ Petersb. *f* 370; 105 ℔ Riga *f* 295.

RAAPOLIE dadelijk als voren, op levering iets flaauwer; op 6/w. *f* $39\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $38\frac{1}{4}$; 1 Sept. eerstk. *f* $38\frac{1}{4}$; 1 Oct. eerstk. *f* $38\frac{5}{8}$; 1 Nov. en 1 Dec. eerstk. *f* $38\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE hooger betaald; op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* $37\frac{3}{4}$ à *f* 38; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 38.

HENNEPOLIE, op 6/w. *f* $41\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $40\frac{1}{2}$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 80 à *f* 84. LIJNKOEKEN, per 104 st. *f* $11\frac{1}{2}$ à *f* 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 11 JULIJ 1854.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 14,70	tot *f* 15,00.
Het dito dito Rogge Oude	» 0.00	» 0.00
Het dito dito Rogge Nieuwe	» 0.00	» 12,00
Het dito dito Boekweit Oude	» 0,00	» 0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	» 0,00	» 8,65
Den dito pond Boter		» 0 80.
Zand-Aardappelen, (Vat of Mudde)	*f* 2.90	tot *f* 3,50
Het 1000 Eiken Telhout		» 2 80
Het 1000 Deel Hout		» 2 50
De kar Spaanders		» 2,00
De » Struiken		» 3,00.
Per 100 Bussels		» 3.00

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (11 *Julij*) was de fondsnotering: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $60\frac{7}{16}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{1}{2}$; 3 pCt. $76\frac{5}{8}$, $\frac{13}{16}$; 4 pCt. $87\frac{7}{8}$, $88\frac{1}{8}$, 88; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $86\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$; Handelm. $123\frac{3}{4}$; Belgie $2\frac{1}{2}$ pCt. $47\frac{7}{8}$; Fransche Oblig. 3 pCt. 66; $4\frac{1}{2}$ pCt. $88\frac{1}{4}$; Spanje onbep. St. 1 pCt. $18\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$, $\frac{7}{8}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $35\frac{3}{8}$, $\frac{9}{16}$; Coupons Bewijzen $4\frac{1}{4}$, $\frac{5}{16}$; Portug. te Londen 3 pCt. $36\frac{5}{16}$, $\frac{1}{2}$; Rusland 5 pCt. $98\frac{5}{8}$; dito 1828—29 $98\frac{1}{8}$; Certif. 1831—33 $88\frac{1}{8}$; dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $82\frac{1}{2}$; 4 pCt. bij Hope $76\frac{7}{8}$; Certif. te Hamb. 4 pCt. $84\frac{3}{4}$; Certif. van Ads. 6 pCt. $88\frac{7}{8}$; Polen Certif. 4 pCt. $66\frac{1}{4}$; Aand. met Loten $138\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Oostenrijk Metalh. 5 pCt. $64\frac{9}{16}$, $\frac{3}{4}$; Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; Nieuwe 5 pCt. 72, $\frac{3}{4}$; dito 1854 $71\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$.

Advertentiën.

* Breda, 9 Julij 1854. Heden overleed onze geliefde oudste Zoon JOHAN CHRISTIAAN, in den ouderdom van omstreeks 49 jaren.

J. H. BETZ,
M. MOOLENBERGH.

** Heden overleed te *Prinsenhage* mijn geliefde Zoon WILLEM SAVELKOELS in den ouderdom van 45 jaren.

Breda, 10 Julij 1854.

Mede uit naam mijner overige Kinderen,
G. SAVELKOELS.

** De COMMISSIE voor het Nationaal Concours der Nederlandsche Handboogschutterijen, roept in overeenstemming met de alhier bestaande Harmonie-Gezelschappen, alle in Nederland bestaande HARMONIE-GEZELSCHAPPEN op, om aan de MUZIJKVEREENIGING welke te gelijk met het CONCOURS op *Maandag den 7. Augustus* 1854 zal plaats grijpen, deel te nemen, met uitnoodiging tevens deswegens vóór of uiterlijk op den 20. *Julij* aanstaande aan de ondergeteekenden daarvan kennis te willen geven, zullende aan ieder Harmonie-Gezelschap, welke dit Feest bijwoont, eene Herinnerings-Medaille worden uitgereikt.

Breda, den 10. Julij 1854.

De Commissie der vereenigde Handboogschutterijen,
Mr. CH. VAN DAM,
President,
M. FAES,
Secretaris.

HULP VOOR ALLEN

die aan maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhaea, roode loop, aambeijen, maagpijn, maagwater, winden, opgezetheid, hartkloppingen, maagkanker, loomheid, lusteloosheid, duizeling, verzwakkingen en de honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten, biedt de

REVALENTA ARABICA.

Hoe dikwijls werd vroeger niet dit eenvoudig middel voorbijgezien en de hulp ver af en op kostbare wegen gezocht. Thans is de REVALENTA zoo gunstig bekend, dat de meeste lijders er bij de eerste onpasselijkheid mede beginnen en zich dadelijk voor goed en in den grond genezen. Waarom zouden wij ook niet het allereerst deze eenvoudige meelkost proberen, die zuigelingen in plaats der moedermelk gebruiken en de zwakste gestellen verdragen kunnen? Wij weten wel dat er eerst eene overtuiging zijn moet, dat de overtuiging van velen, vele andere doet gelooven, en dat door goede uitkomsten en overtuiging en geloof zich hoe langer hoe meer uitbreiden; wij weten echter ook, dat er zeer veel menschen zijn, die zich niet gaarne met de zorg voor hunne eigene gezondheid belasten; de een heeft te veel bezigheden, de andere is te gemakkelijk om zich daarmede op te houden, zij laten liever anderen voor zich denken, en aan dezulken zijn wij zoo vrij den volgenden raad te geven: Geloof aan de geneeskracht van DU BARRY'S REVALENTA ARABICA, probeert als u eene ziekte, eene onpasselijkheid overvalt, die in de spijsverteringsorganen haren oorsprong heeft, dit kostelijke meel en vertrouwt gerust op eene spoedige genezing. Het kost u een besluit, maar een besluit waarbij men niets waagt, is toch niet zoo moeijelijk te nemen. Het kost aan den knecht of aan de meid eene boodschap en dat is alles; de toebereiding is even gemakkelijk of nog gemakkelijker dan van andere spijzen, het *budget* wordt daardoor niet verhoogd, daar een ontbijt, *lunch*, of avondeten van de Revalenta niet meer kost dan de spijzen die ze vervangt.

Het kan niet te veel gezegd worden: de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere storing in de toebereiding der sappen, en kunnen dus door DU BARRY'S REVALENTA ARABICA genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen, de toebereiding is eenvoudig en de smaak kan voor iedereen lekker zijn, men maakt ze aan met room, wijn, zout of suiker, ieder naar zijne verkiezing.

Zij wordt verkocht in onderstaande Depôts, in blikken bussen van $87\frac{1}{2}$ ct. *f* 2,—, *f* 3,50, *f* 8,—, *f* 16,—.

Dubbel geconcentreerde *f* 4,—, *f* 7,—, *f* 16,—, *f* 24,—.

Hoe grooter de bus hoe voordeeliger de verhouding tusschen prijs en gewigt. Eene brochure, die over dit heilmiddel handelt, wordt *gratis* afgegeven.

Aan de Heeren DU BARRY EN Co.

Uwe REVALENTA ARABICA heb ik aangewend in eene Ziekte, welke tot dusver alle mogelijke, bekende geneesmiddelen getrotseerd heeft, namelijk »*Maagkanker*," en wel met het schitterendste gevolg. Dit middel doet niet alleen het onafgebroken braken bij den Maagkanker ophouden, maar herstelt ook zelfs de spijsvertering en de bloedbereiding, zoodat in dit geval de REVALENTA ARABICA niet slechts als voedingsmiddel, maar als een wezenlijk geneesmiddel moet aangezien worden. Ongetwijfeld zal dit uitmuntende Meel dezelfde uitstekende diensten bewijzen in alle andere dergelijke ongesteldheden der spijsverterings-werktuigen. Ik heb het ook in eenen hardnekkigen, hebbelijken windkolijk aangewend met de beste uitkomst, waarom ik dit versterkende Meel als eene voortreffelijke, heilzame gave der natuur beschouw.

Dr. GATTIKER in *Zurich.*

Amsterdam, Verkoophuis.	Eindhoven, A. Béguin.
Breda, Wed. Wiercx Folla.	Helmond, A. H. Martin.
» Kannemans v. Dashorst.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, F. X. Rueger.
» P. F. Appelboom.	Tilburg, C. H. Donkelfoors.
Boxmeer, G. Muller.	Waalwijk, E. v. Beekhoven. —

En in de bekende Dépôts in de andere Steden enz.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.